

INHOUD

AAN DE LEZER

11

IN GESPREK MET DE KOSMOS MENSEN EN PLANETEN

EERSTE VOORDRACHT

13

Dornach, zondag 25 juni 1922

Relaties tussen de menselijke ziel en zon en maan

Traditionele voorstellingen te herleiden tot de mysteriën. Griekse orakelplaatsen. Oude ingewijden: stemming van het morgenrood. Böhme. Goethes 'Faust'. De verbinding met zon en maan. Wilsstralen en gedachtenstralen. Vragen van de moderne ingewijde; het kunnen wachten. Zonsverduistering en maansverduistering; ventielen. Kennis die tegelijk religie is. De plant 's morgens en 's avonds. Geneeskraft van de plant. Novalis. Wiskunde, vrome stemming. Harmoniseren van religie en wetenschap.

TWEEDE VOORDRACHT

37

Dornach, 30 juni 1922

Mens en kosmos – vragen en antwoorden

Over de vorige voordracht. Kant-Laplace oernevel en zonnestelsel. Wil (Saturnus) en denken (maan). De oude ingewijde: het sturen van raadselvragen de kosmos in. Mars, Venus en Mercu-

rius; Jupiter. Antwoorden van andere wezens. Wat men met de planeten en de dierenriem besprak, was tot de geestelijke bewoners van de kosmos gericht. Vragen via mantrams en recitatieven; via cultische offerhandelingen. Vragen aan het Saturnusbestaan, antwoorden van de dierenriem. De planeetkrachten zitten in elkaar. Elementen en ethers. Helende werking van de metalen. Parallellie van metalen en planeten. Het zonne-element: noodzakelijke scheidingswand tussen planeetkrachten. Metaal en geneesmiddel. Het metaal aurum. Menskunde niet zonder wereldkennis.

DERDE VOORDRACHT

59

Dornach, 1 juli 1922

De planeten en het zieleleven van de mens

Zielekwaliteiten, twee aspecten. De mens: uiterlijk is wat aan de zintuigen verschijnt; innerlijk: het geestes-ziele-bestaan. Bij de kosmos is het omgekeerd. Beschrijving van de mens tussen de dood en een nieuwe geboorte. Het is wijsheid te weten welke vragen hier kunnen worden gesteld, die alleen kunnen worden beantwoord door inwijding of door de dood. De punt wordt cirkel. Tussen geboorte en dood: één wereld en veel mensen; tussen de dood en een nieuwe geboorte: vele werelden en slechts één mens. Planeetkrachten en zielekwaliteiten. Dan houdt de mens op hemellichamen te zien. Hij leert de morele kant van de planeetwereld kennen. De techniek van de karmavorming. Het handelen uit vrijheid moet worden verworven. In de oertijd zaten alle getallen in de eenheid; bij ons zit de eenheid in alle getallen.

VIERDE VOORDRACHT UIT GAI 19

79

Wenen, 22 maart 1910

De slapende en de wakende mens in zijn relatie tot de planeten

De mens in de droomloze slaaptoestand, in de droomtoestand

en als slaapwandelaar, De activiteit van gewaarwordingsziel, verstands- of gemoedsziel en bewustzijnsziel. Kringloop. Invloeden van de geestelijke krachten van Mars, Jupiter, Venus op gewaarwordingsziel, verstands- of gemoedsziel en bewustzijnsziel tijdens de slaap. Invloeden van de krachten van Venus, Mercurius en maan op gewaarwordingsziel, verstandsziel en bewustzijnsziel in het waakleven. Correspondentie tussen de invloeden van Jupiter en van Mercurius. Een kind en de klok: een beeld voor de situatie in de wereld. Het planetenstelsel als kosmisch uurwerk. De overeenstemming tussen microkosmos en macrokosmos.

DRIE VOORDRACHTEN GEHOUDEN VOOR DE ARBEIDERS AAN HET GOETHEANUM

VIJFDE VOORDRACHT

Dornach, 9 september 1924

99

Over de planeetinvloeden op dieren, planten en stenen

De planeten zullen zich ooit allemaal weer met de aarde verenigen, zullen één lichaam met haar worden. De planeten hebben niet dezelfde vastheid als de aarde zelf: beschrijving van de fysieke conditie bij Mars. De engerling- en meikever-jaren en hun samenhang met het vierjarige Mars-ritme. De zon heeft haar voornaamste invloed op alles op aarde wat dood is en ieder jaar tot leven geroepen moet worden. De maan heeft alleen invloed op het leven. Mars heeft zijn invloed slechts op dat wat in het fijnere leven, in het gevoel zit; en de andere planeten hebben invloed op de ziel en de geest. De huidige Mars-toestand is zoals de aarde in een vroeger tijdperk was; de huidige Jupiter-toestand beeldt een toestand uit waarin de aarde pas in de toekomst zal zijn.

De planten hebben hun geuren van de planeten en hun kleuren van zon en maan. Om een steen kleuren te geven heeft de zon een heel wereldjaar nodig. De bergkruiden en Alpenkruiden bezitten een grotere geneeskrachtige werking dan de kruiden in het

dal. De Bosaardbei gedijt speciaal waar gesteenten zijn die een beetje ijzer bevatten. De roos is een olie-verzamelaar: zij vindt wat ze in de wildernis maar weinig heeft, heel intens in de tuin-cultuur. Bodemkennis is enorm belangrijk voor de landbouw.

ZESDE VOORDRACHT

121

Dornach, 13 september 1924

Over planeten, zonnevlekken en het weer

Het verschijnen van zonnevlekken en hun verband met weers-verschijnselen. De zonnevlekken zijn duizenden jaren geleden ontstaan, vermeerderen zich en zullen zich blijven vermeerderen totdat de zon in de verre toekomst volledig uitdooft. De ijstijd zal zich over vijf-, zes-, zeventuizend jaar herhalen; die zal niet precies op dezelfde plek op aarde zijn als toen. Dergelijke onderbrekingen in een soepele ontwikkeling komen van het stijgen en dalen van het aardoppervlak. Het ontstaan van lucht- en zeestromingen, evenals elektromagnetische stromen en hun invloed op de weersomstandigheden op aarde. Het geschil van Fechner en Schleiden over de invloed van de maan op het weer. De herhaling van dezelfde stand van de maan na achttien, negentien jaar. De doorgang van Venus door de zon elke honderd jaar. De honderdjarige kalender. Op het weer hebben de krachten die in de atmosfeer zelf ontstaan, een enorm sterke invloed. De bliksem ontstaat niet door elektriciteit, maar door het feit dat de lucht zijn eigen warmte uitstort. De hersenen van mensen zijn de afgelopen eeuwen veel stijver geworden dan voorheen. Dieren als weerprofeten.

ZEVENDE VOORDRACHT

147

Dornach, 10 februari 1923

Planeten, metalen en geneeskrachten

Kwikzilverkuren bij syfilitische aandoeningen. Hoe mensen in vroeger tijden het verband tussen planeten en metalen konden

ontdekken uit hun werking op de mens. Door welke omstandigheden de syfilitische ziekten zijn ontstaan. Over de geschriften van Basilius Valentinus. De kerk onderdrukt vormen van wetenschap die boven de aarde uitgaan; het voorbeeld van pater Mager. Metalen uit planten. Geneesinstincten bij dieren. Bloemen als geneesmiddel voor het onderlichaam, worteldelen als geneesmiddel voor alles wat met het hoofd samenhangt. Winterkracht en zomerkracht in hun verhouding tot plantengroei en mens. Kiezelduur en het hoofd van de mens.

AANTEKENINGEN BIJ DEZE UITGAVE	171
AANTEKENINGEN BIJ DE TEKST	173
RUDOLF STEINER OVER DE VERSLAGEN VAN DE VOORDRACHTEN	179